

MILTÄ TILANNE KIRKOSSAMME NÄYTTÄÄ?

Rauhan Sanan työntekijäkokouksessa

Helsinki 17.06.2011

JOHDANTO

- a) Alustukseni on varsin *pelkistetty* rakennelma suuresta ja monitahoisesta asiasta.
- b) Tarkastelen ensin yhteiskunnallista tilannetta. Sen jälkeen tarkastelen kirkollista tilannettamme.

1. YHTEISKUNNALLINEN TILANNE

Yhteiskunnallisen tilanteen tarkastelussa otan esille kaksi tekijää: marksismin ja feminismin.

1.1. Marksismi

1.1.1. *Rousseau ja Ranskan suuri vallankumous 1789*

Sveitsiläis-ranskalainen Rousseau (1712–1778) oli huomattava valistusfilosofi, kirjailija ja yhteiskuntateoreetikko, jonka ajatukset vaikuttivat merkittävästi Ranskan suureen vallankumoukseen (v. 1789), joka pyrki toteuttamaan monia Rousseau'n ajatuksia:

Rousseau'n mukaan ihminen oli vapaa, mutta vieraantui yhteiskunnan ja kirkonkin rakenteitten kahlitsemana alkuperästään (Rousseau ei puhunut syntiinlankeemuksesta, koska hän oli kristinuskon vastustaja). Pahuus ei tule ihmisestä, vaan hänen ulkopuoleltaan: yhteiskunnan ja kirkon rakenteet ovat orjuuttaneet ihmisen.

Ihminen voi vapautua kahleistaan. Hänet voidaan rakentaa ihanteensa mukaisesti. Hän ei pysty siihen kuitenkaan itse, vaan siihen tarvitaan yhteiskunnan apua, joka pakottaa ihmisen vapautumaan siitä, mikä hänet sitoo. Vapauttaminen on valtion ja kasvatuksen tehtävä.

Niinpä Ranskan suuri vallankumous julisti roussoulaisittain kolminkertaista ohjelmaansa: vapautta, veljeyttä ja tasa-arvoisuutta. Vapaus oli absoluuttista, vapautta kaikesta, mikä sitoo ihmistä. Vapaus merkitsi vapautta myös kaikista seksuaalisista rajoituksista.

1.1.2. *Marx ja Engels: Kommunistinen manifesti 1848*

Juutalainen yhteiskuntafilosofi ja yhteiskuntateoreetikko Karl Marx (1818–1883) ja saksalainen sosialistinen Friedrich Engels (1820–1895) olivat työtovereita, jotka rakensivat Rousseauin ajatuksille ja sovelsivat niitä edelleen.

Marx ja Engels ajoivat yksityisomistuksen lakkauttamista. Kun yksityisomaisuus ja -omistus hävitetään, häviää myös perhe. Siis perheinstituutio katoaa kapitalismin tuhoutumisen myötä. Samalla katoavat myös sukupuolierot.

Marksilaisuus kannatti naisten ”vapauttamista”, koska se vie eteenpäin sekä kapitalismin että perheinstituution tuhoutumista. Marksilaisuus ajoi myös seksuaalista vapauttamista. Miehen ja naisen välillä ei ole mitään eroja. Kyseisen seksuaalisen ideologian vaikutuksesta ensimmäiset sukupuolileikkaukset suoritettiin nimenomaan kommunistisessa Neuvostoliitossa.

Marksilaisuus ajautui Neuvostoliitossa kuitenkin pian kriisiin. Vladimir Leninin (1870–1924) jälkeen Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeriksi tuli Josef Stalin (1878–1953), jonka harjoittama valtioterrori tuhosi arvioiden mukaan yli 16 miljoonaa ihmistä. Lev Trotski (1879–1940) hävisi valtataistelun Stalinin kanssa ja joutui lähtemään maanpakoon v. 1929 ja kuoli Meksikossa NKVD:n (sisäasiainministeriö) salamurhaajan uhrina. Trotskin mielestä Stalin oli tuhonnut kommunismin aatteen.

1.1.3. Trotski ja Marcuse

Trotskin mukaan kommunismi vääristyi Stalinin käsissä byrokraattiseksi työläisvaltioksi, joka harjoitti valtiokapitalismia.

Trotski ja häntä seuraten esim. aikalaisemme Herbert Marcuse (1898–1979), joka pyrki yhdistämään Marxin ja Freudin ajattelun, ovat opettaneet, että kulttuuri-instituutit on hapatettava sisältä käsin kommunismin aatteiden palvelukseen. Talousvallankumous epäonnistui. Sen sijaan kulttuurivallankumous synnytti uudenlaisen tavan päästä toteuttamaan marksilaisuutta: syntyi postmodernismi, eräänlainen postmarksismi / postkommunismi.

Postmodernismi väittää, että sellaista asiaa kuin totuus ei ole olemassa mistään asiasta. Se hylkää kaiken essentialismin, pysyvän olemisen. Objektiivisiä totuuksia ei ole; on vain subjektiivisiä totuuksia, sinun esittämäsi totuus ja minun esittämäni totuus jne. Totuus hajoaa näin ollen eräänlaiseksi kielipeliksi, kielelliseksi kamppailuksi. Totuus luodaan kielen avulla, se on aina liikkeellä, muuttuvaa.

Kaikki valtarakenteet on purettava. Myös Raamatun opettama perhemalli ja siihen kuuluva seksuaalietikka on tuhottava, koska kristillinen perhe- ja seksuaalietikka edustaa patriarkaalisuutta, luo vain neurooseja ja patologioita.

Sen tilalle on luotava uusi moraal. Seksuaaliset ikäraajat on kumottava, polyamoria on hyväksyttävä. Seksuaalisuus on vapautettava kaikista kahleista. Siksi on noustava uskonollista suvaitsemattomuutta vastaan. Olet sortaja, jos edustat Raamatun etiikkaa. Raamatullinen, konservatiivinen kristillisuus vaalii patriarkaalisia kahlehtivia rakenteita. Siksi se on tuhottava.

Näin marksilainen kumousohjelma tulee nyt trotskilaisessa muodossa USA:n kautta Länsi-Eurooppaan. Täydellisen eettisen vapautuksen ohjelman läpiviemisessä voidaan puuttua mm. sananvapauden rajoittamiseen. Myös muita pakkokeinoja voidaan ottaa tarvittaessa käyttöön. Tänä päivänä (trotskilainen) marksilaisuus elää ja voi hyvin; se tulee nyt lännestä.

1.2. Feminismi

Feminismin tutkijat puhuvat tavallisesti feminismin kolmesta aallosta:

- I aalto: Ranskan vallankumouksesta - 1960 luvulle
- II aalto 1960-luvulla: miehen ja naisen välinen valtataistelu ja naisen paremmuus
- III aalto 1980-luvulla: kysymys sukupuolisesta identiteetistä (biologisen identiteetin voi vaihtaa).

Toisen aallon yhteydessä myös monista naisteologeista tuli feministejä, ja näin kristillinen kirkko tuli vedetyksi mukaan osaksi feminististä taistelua.

1.2.1. Ensimmäinen aalto

Ensimmäisen feministisen aallon aikana feminismi taisteli aivan oikeutetusti ilmiselvää naisten sortamista vastaan, sillä puuttuihan naisilta kaikkialla mm. poliittinen äänioikeus. Naisilla ei ollut oikeutta yliopisto-opintoihin jne. Kaiken tämän sorron takana olivat aikansa huomattavimmat ajattelijat, mm. Platon (427–347 eKr.) ja Aristoteles (384–322 eKr.) ennen Kristusta ja tunnetut filosofit Kant (1724–1804) ja Hegel (1770–1831) vielä uudella ajalla. Esimerkiksi viimeksi mainitut pitivät naisia kykenemättöminä korkeampaan sivistykseen. – Ensimmäisen pitkän aallon aikana feminismi aatteena alkoi vähitellen politisoitua.

1.2.2. Toinen aalto

Toisen aallon alkaessa nainen oli yhä yhteiskunnallisessa hierarkiassa miehen alapuolella (oppineisuus, virat, palkkaus jne.).

Feminismissä nähtiin, että naiskeskeisyys tekisi maailman paremmaksi. Ja niin alkoi feministisen vastakulttuurin rakentaminen, ja taistelu naisen aseman puolesta. Samanaikaisesti feminismi löysi trotskilaisesta marksilaisuudesta vastaavaa ajattelua. Näin marksilainen lataus siirtyi II feministisen aallon sisälle. Tämä näkyy selvästi esim. tuon ajan feministien julkaisemien kirjojen terminologiasta. Länsimainen ajattelu on ollut feministisesti väritynyttä 1960-luvulta lähtien.

Toisen aallon aikana feministit korostivat sitä, että mies ja nainen ovat täysin erilaisia. Miehen ja naisen välirikko johti radikaalifeminismin syntymiseen. Sen mukaan nainen tulee vapauttaa avioliitosta ja hellan äärestä sekä saattaa työelämään tasavertaisena miehen kanssa.

Toisen aallon aikana monet *naisteologit* liittyivät feministeihin. Heidän mukanaan radikaalifeminismi sai sijaa myös kirkoissa. Feministiteologit alkoivat korostaa, että Raamattu on miesten kirja miehille. Usko mies-Jumalaan tekee heidän mukaansa naisista alistettuja. Siksi naiset tarvitsevat oman Raamatun, jossa on maskuliinisuudesta karsittu terminologia. Naisten tulee löytää oma totuutensa jumalasta omien jumalakokemustensa pohjalta eikä alistua miesten välittämään jumalakuvaan. Feministiteologit ovat tehneet Jumalasta eräänlaisen persoonattoman neutrin. Feministiteologit tahtovat vapauttaa naiset patriarkaalisuuden kahleista. Sanasta ”patriarkaatti” tuli feministiteologiensa rakkain kiroana.

1.2.3. Kolmas aalto

1980-luvulla feminismi on muuttunut *postmodernistiseksi*. Siitä lähtien feminismin päämääränä on ollut koko sukupuolisuuskäsitteestä eroon pääseminen. Nyt feminismi pyrkii typistämään sukupuolten välisen eron niin pieneksi kuin mahdollista. Feminismin nykyäsitteen mukaan kaikki sukupuolisuuteen liittyvä on kasvatuksen kautta opittua käytöstä. Nykyfeminismi ei siis esimerkiksi kannata enää näkemystä homoseksuaalisuuden synnynäisyydestä ja geneettisestä alkuperästä.

Feminismin ensimmäinen aalto (1800-lla) korosti sukupuolten samanlaisuutta, toinen aalto (1960-lla) näiden erilaisuutta ja naissukupuolen paremmuutta. Nykyfeminismin mukaan (kolmas aalto, 1980:lta lähtien) sukupuolisuus ei ole edes biologista, vaan ainoastaan kulttuurin ja kasvatuksen seurauksena syntynyt opittu ilmiö. Nykyfeminismi paheksuu kaikkea ”heteronormatiivisuutta”. Ihmisen *henkinen sukupuoli* eli se, mitä sukupuolta kukin kokee olevansa, tulee ratkaisemaan myös lainsäädännössä. Jos henkinen sukupuoli on ristiriidassa fyysisen kanssa, tehdään ”sukupuolen korjausleikkaus”, jossa keho muutetaan ulkoisesti muistuttamaan oletettua henkistä sukupuolta (Olli / Marja-Sisko Aalto).

Feministiteologian mukaan yhteiskunnassa ilmenevä patriarkaalinen alistaminen kumpuaa nimenomaan patriarkaalisesta jumalakuvasta. Näin ollen patriarkaalisuus voidaan murtaa vain muuttamalla jumalakuvaa. Naisen tulisi kasvaa täysi-ikäiseksi ja vapautua mies-Jumalan ylläpitämisestä alistussuhteista. Feministiteologit ratkaisevat tämän ongelman jättämällä pois sellaisen uskonnollisen kielen, joka viittaa persoonaan, perhesuhteisiin tai hierarkkisiin alistussuhteisiin. Esimerkki: Kanadasta Suomeen palannut pastori Markku Suokonautio kastoi vuonna 2007 lapsen ”Luojan, Lunastajan ja Pyhittäjän nimeen” (ei siis Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen).

Erikoista tilanteessa on se, että tällaiset pastorit saavat kaikessa rauhassa jatkaa sanomansa julistamista Suomen evankelis-luterilaisen kirkon palkkalistoilla, eivätkä Raamattuun pitäytyvien seurakuntalaisten tekemät kantelut johda mihinkään toimenpiteisiin.

Sinänsä siinä ei ole mitään uutta, että kirkkoon ilmaantuu harhaoppeja, mutta se on uutta, että nämä harhaoppiset saavat nauttia piispojen taholta täyttä suojelusta samaan aikaan, kun tunnustuksellisia pastoreita ajetaan pois viroista ja aina kärjille asti. Näin olemme siirtymässä kirkossamme takaisin 1800-luvulle ja Kalajoen käräjien aikaan ja samalla *uusvaltiokirkollisuuteen*.

Esimerkki Yhdysvalloista: San Fransiscossa toimii feministiteologinen kirkko Herchurch, joka palvoo jumalatarta ja on siirtynyt käyttämään Jumalasta ainoastaan feminiinisiä nimityksiä. Herchurchissa on päästy esim. Jeesuksen miehisyydestä eroon vaihtamalla hänen nimensä Kristus-Sofiaksi, joka on sekä nainen että mies. Herchurch on kuitenkin Amerikan luterilaisen kirkon ELCA:n jäsen ja näin ollen se on täydessä ehtoollisyhteydessä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kanssa.

Kooste

Trotskilainen marksilaisuus sai USA:ssa suositun aseman, koska se vastusti stalinistista kommunismia. Nykyisin sillä on USA:ssa leegio tunnettuja tiedemiehiä ja -naisia puolestapuhujinaan. Eurooppaan syntyi ns. Frankfurtin koulukunta (ks. Frankfurtin koulun sosiaalhistoria, Moskova 1980). Kun feminismi radikalisoitui, politisoitui ja liittoutui trotskilaisen marksilaisuuden kanssa, se aloitti maailman valloituksensa. Tähän mennessä se on valloittanut jo miltei koko läntisen Euroopan Suomi mukaan luettuna. Radikaalifeminismin aseena Suomessa on ollut seksuaalisia vähemmistöjä edustava järjestö nimeltä SETA merkittävässä yhteiskunnassa asemassa olevine puheenjohtajineen.

Radikaalifeminismi ei ole rauhantahtoista, vaan se pyrkii marksilaisuuden tavoin yksinvaltaan kieltämällä muunlaisen ajattelun. Pahimpana vastustajanaan se näkee raamatullisen kristinuskon.

Eivät taida esim. kokoomuslaiset tietää, että he ovat marksilaisia, kun ovat päätyneet puolueena kannattamaan sukupuolineutraalia parisuhdelakia.

2. KIRKOLLINEN TILANNE

Tämän otsikon alla käsittelen kahta asiaa: 1) kirkon virallisen organisaation työtä ja 2) herätysliikkeitä. Ensin mainitun yhteydessä puhun a) kansankirkkoideologiasta, b) antinomismista sekä c) virka- ja homokysymyksestä.

2.1. Kirkon virallinen organisaatio

2.1.1. Kansankirkkoideologia

Kansankirkkomme pitää huolta siitä, että kirkon arvot seuraavat kansan yleistä mielipidettä, eivätkä joudu liiaksi törmäyskurssille sen kanssa. Kansan arvojen etäännyessä Raamatun osoittamista kristillisistä arvoista alkaa kuulua yhä äänekkäämpiä vaatimuksia siitä, että kirkon tulisi päivittää uskonsa ja moraalikäsitteensä vastaamaan nykyihmisen elämäntodellisuutta. Raamattu tulisi ”tulkita uudelleen nykytietämyksen valossa” ja niin edelleen. Yhteistä näille vaatimuksille on se, että Raamattu nähdään alisteisena ihmiselle ja tämänhetkisellemme inhimilliselle kulttuurille. Ei niin, että Raamattu ohjaisi ihmistä tietämään, mikä on oikein ja väärin, vaan että ihminen määrittelee, mikä Raamatussa on oikein ja mikä väärin. Ihminen on Raamatulle auktoriteetti eikä toisin päin. (Soili Haverinen).

Valitettavasti tätä näkemystä on alettu pitää luterilaisena, koska se on hyvin yleinen luterilaisen kansankirkon piirissä. Kansankirkkoideologia on näkemys, jonka mukaan kirkon tulee toimia demokraattisesti eli tarkistaa aina arvojensa ja opetuksensa suunta kansan enemmistön mielipiteiden mukaan. Tätä muutosta kutsutaan kirkon uudistumiseksi, ja sillä on tarkoitus pitää kiinni kirkon yhteiskunnallisesta asemasta. Näin tämän päivän luterilainen kirkkomme seuraa piispojemme ja kirkolliskokouksen tiukassa ohjauksessa trotskilais-marksilais-feminististä yhteiskuntaamme.

Kansankirkon pastorin tehtävään soveltuu jokainen, joka on suorittanut vaadittavat teologiset opinnot ja joka kokee haluavansa palvella tällaisessa tehtävässä.

Uskonnollisella vakaumuksella tai eettisellä esikuvallisuudella ei ole juurikaan merkitystä.

2.1.2. Antinomismi

Ruotsin Lundin teologinen koulukunta valloitti Suomessa teologiset tiedekunnat 1940 ja 1950 -luvulla. Lundilaisuudessa Jumalan laki kaventuu ihmisen sisimmässä ja omassatunnossa olevaan rakkauden lakiin eli ns. luonnolliseen lakiin. Kymmenet käskyt on annettu juutalaisille, eivätkä muka koske enää meitä. Lisäksi lundilaisessa teologiassa tunnetaan vain lain ensimmäinen ja toinen eli yhteiskunnallinen ja vanhurskauttamiseen tähtäävä käyttö. Lundilaisuus torjuu lain kolmannen eli uskovan pyhitykseen tähtäävän käytön. Sen mukana lundilaisuudesta puuttuu pitkälle myös pyhityksen teologia.

Kirkkomme teologiassa kielletään lain kolmas käyttö ja selitetään lundilaiseen tapaan lain kolmannen käytön toteutuvan lain ensimmäisen eli yhteiskunnallisen käytön yhteydessä. Tämä on omiaan vapauttamaan kirkon seuraamaan eettisissä asioissa yhteiskunnallista lainsäädäntöä Raamatusta välittämättä. Se johtaa kirkolliseen antinomismiin, Jumalan lain kieltämiseen.

2.1.3. Virkateologia ja homokysymys

a) Virkateologia

Olin mukana molemmissa Ilkon kurssikeskuksessa vuosina 1980 ja 1982 pidetyissä kirkon virkakysymystä käsitelleissä seminaareissa. Niihin oli kutsuttu koko kirkon ja teologisten tiedekuntien sekä kirkkomme hengellisten liikkeiden johtajat. Seminaareissa pohdittiin ja valmisteltiin kirkon uutta virkaratkaisua. Jokaisesta esityslistan asiasta oli kaksi esitelmää, naispappeuden puolustajan ja vastustajan. Vielä toisessakin seminaarissa esitelmien raamattuargumenttien pohjalta naispappeuden hyväksyminen näytti epätodennäköiseltä aina siihen saakka, jolloin Helsingin yliopiston silloinen ekumeniikan professori **Tuomo Mannermaa** kysyi politiikasta termejä lainaten: ”Kuuluuko kirkon virkakysymys uskon vai rakkauden (eli lain) koriin?” Seminaarin yhteinen ajatus oli, että ehkä se kuuluu lähinnä rakkauden (eli lain) koriin. Tämän jälkeen Mannermaa totesi, että siinä tapauksessa naispappeuden hyväksymiselle ei ole mitään teologisia esteitä. Raamatussa laki on aika- ja kulttuurisidonnainen. Ainut asia Raamatun laista, joka sitoo meitä, on rakkauden laki: ”Minkä tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille” (Mt 7:12; Lk 6:31) ja rakkauden kultainen sääntö: ”Meidän tulee rakastaa Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseämme.” Kirkko on vapaa ratkaisemaan virkakysymyksensä haluamallaan tavalla.

Tämän jälkeen lääninrovasti **Timo Holma** totesi puheenvuorossaan, että tällä lain tulkinnalla avataan kirkossa portit mille tahansa jumalattomuudelle: Miten käy esim. kristillisen avioliiton ja seksuaalietiikan? Jonossa on odottamassa myös homoseksuaaliksiyminen, eutanasia jne. Kokouksen puheenjohtajana toiminut piispa **John Vikström** keskeytti närkästyneenä kyseisen puheenvuoron sanoen, että puheenvuoron käyttäjä ”maalaa piruja seinälle”. Mainituilla asioilla ei ole mitään tekemistä virkakysymyksen kanssa. – Nyt me, sama sukupolvi, olemme kaiken sen todistajia, mistä ko. puheenvuoron käyttäjä varoitti.

b) Homokysymys

Suomessa uusi parisuhdelaki astui voimaan vuonna 2002. Sen mukaan parisuhteensa voi Suomessa virallistaa myös kaksi samaa sukupuolta olevaa 18-vuotiasta kansalaista. Suomessa uuden lain ”suojelijana” ja puolestapuhujana on esiintynyt itse tasavallan presidentti **Tarja Halonen** sekä sanoin että teoin.

Uuden parisuhdelain tultua Suomessa hyväksytyksi kirkossamme on alettu ajaa samaa sukupuolta olevien parien vihkimisen hyväksymistä. Muutamissa länsimaissa liberalisoituneimmat kirkot ovat jo hyväksyneet samaa sukupuolta olevien parien vihkimisen ja homoseksuaalisessa suhteessa elävien pääsyn kirkon pappisvirkaan. Kyseisissä kirkoissa samoin kuin meilläkin myönnetään homoseksuaalisuuden harjoittamisen olevan raamatunvastaista, mutta samalla selitetään Raamatun kanta vanhentuneeksi, joka ei enää sido meidän aikaamme. Jumala on rakkaus, ja kirkon velvollisuus ja tehtävä on tukea ihmisten keskinäistä rakkautta.

Osa kirkkomme piispoista on jo homovihkimysten kannalla, ja siksi homoparien vihkimisen hyväksyminen kirkossamme lienee enää vain ajan kysymys. Homoparien puolesta rukoilemisesta / siunaamisesta piispat ovat jo antaneet ohjeet. Jotkut kirkkomme papeista ovat myös aloittaneet jo homoparien vihkimiset – tai siunaamiset, kuten he niitä kutsuvat – vaikka menettelylle ei olekaan kirkkomme virallista hyväksyntää. Siitä huolimatta kyseiset papit ja heidän menettelynsä nauttivat piispansa suojelua.

Kooste

Arkkipiispa Mäkinen on täysiverinen postmodernisti ja ko. uudistusten ajaja. Edellä mainitut kirkon uudistukset ovat Raamatun vastaisia. Siksi ne eivät ole uudistuksia vaan maailmaan mukautumista.

Nykyinen kirkollinen tilanne on tullut sietämättömäksi, koska piispat estävät seurakuntia saamasta itselleen Jumalan sanaan sitoutuneita paimenia kieltäytymällä vihkimästä näitä, mikäli eivät suostu kumartamaan ensin kansankirkkoideologialle ja marsilais-feministiselle teologialle. Virkakysymyksestä on tullut piispoille keskeisin opinkohta virkakelpoisuutta ajatellen. Minkään muun opinkohdan noudattamista ei pastorilta vaadita yhtä tunnollisesti kuin kirkon uutta virkaoppia, jonka mukaan pastorin sukupuolella ei ole merkitystä. Tästä johtuen niillä teologian maistereilla, jotka eivät tee alttariyhdistyötä naispastorien kanssa, ei ole muutama vuoteen ollut mahdollisuutta saada vihkimystä kirkon paimenvirkaan. Kelvottomaksi piispojen silmissä heidät tekee Raamatun sanan nostaminen kansankirkkoideologian yläpuolelle.

Vaikka suomalaisille tilanne on uusi meidän aikanamme, se ei ole uusi ja ainutlaatuinen kirkon historiassa. Piispat ovat nimittäin aikaisemminkin yrittäneet suitsia Raamattuun sitoutuvia ja estää näiden pääsyn paimenvirkaan. Tämä tilanne oli uskonpuhdistuksen aikana 1500-luvulla ja siksi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Tunnustuskirjoissa on ohjeet tällaisten tilanteitten varalle.

2.2. Kirkkomme hengelliset liikkeet

Se, mitä tämän otsikon alla sanon, on tarkoituksellisesti erittäin pelkistettyä, ja on tarkoitettu vain lähtökohdaksi suulliselle keskustelullemme.

2.2.1. Körtiläisyys

Tämän päivän körtiläisyyttä leimaa opittomuus. Osaltaan siihen vaikuttanee se, että körtiläisyys on aikoinaan omaksunut Württembergin pietismin eli beekiläisyyden. Nykyinen herännäisyys on pitkälle myös antinomistista. Körtiläisyys ja nykykirkollisuus ovat pitkälle yksi ja sama asia.

2.2.2. Evankelisuus

Evangelisuudessa terveellä opilla on ollut Hedbergistä lähtien vankka asema. Tämän päivän evankelisuus on jakaantunut kahteen haaraan: tunnustukselliseen ja nykykirkollisuutta seuraavaan.

2.2.3. Esikoislestadiolaisuus ja vanhoillislestadiolaisuus

Mielestäni sekä esikoislestadiolaisuutta että vanhoillislestadiolaisuutta hallitsee epäluterilainen kirkko- ja sakramenttioppi.

2.2.4. Rauhansanalaisuus ja uuspietismi

Molempien vahvuutena on halu pitäytyä Raamattuun.

Molempien ongelmana on sakramenttiteologian heikkous, mikä on omiaan altistamaan julistuksen legalismille.

Sakramentit on totuttu ottamaan vastaan paikallisseurakunnasta, josta syystä tilanne on mainituilla tahoilla nyt uusi ja vaikea.

Kooste

Emme tiedä, mitä Kaikkivaltias Jumala tekee kirkollemme

- Onko hän hylännyt sen vai pakottaako hän sen parannukseen?
- Haluan säilyttää sen uskon kaikkivaltiaaseen Jumalaan, että tilanteen korjaantuminen kirkossamme on vielä mahdollista. Kristillisen kirkon historiassa on ollut menneisyydessä vaihteita, jolloin tilanne on ollut ainakin yhtä huono kuin meidän ajanamme.

Joka tapauksessa Jumalan kansan on toteltava Jumalan sanaa ja toimittava sen mukaan

- Luther-säätiö on tehnyt oman ratkaisunsa: Tunnustuskirjojen nojalla vihimme itse pappeja ja rakennamme kirkkomme sisällä itsenäisiä henkilöseurakuntia. Rakenteilla on myös ns. lähetyshiippakunta, joka tulee olemaan avoin kaikille niille, jumalanpalvelusyhteisöille, jotka sitoutuvat Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen.

Uskovan kansan tulisi toimia sen hyväksi, että lapsillamme ja yleensä tulevilla sukupolvilla olisi maassamme elävä luterilainen kirkko.

Matti Väisänen, TT
Piispa